



บทสรุปสำหรับผู้บริหาร การจัดการความรู้

เรื่อง แนวทางการบูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วน
ในการป้องกันปราบปรามการค้ำมนุษย์

คณะอนุทำงานด้านการจัดการความรู้
องค์ความรู้ที่ ๔
กองคดีการค้ำมนุษย์

กรมสอบสวนคดีพิเศษ
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การจัดการความรู้ องค์ความรู้ที่ ๔ เรื่อง “แนวทางการบูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการป้องกันปราบปรามการค้ามนุษย์” จัดทำขึ้นมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารวบรวม องค์ความรู้ด้านการบูรณาการความร่วมมือด้านป้องกันปราบปรามการค้ามนุษย์ ระหว่างกองคดีการค้ามนุษย์ กรมสอบสวนคดีพิเศษ กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการสืบสวนและสอบสวนคดีค้ามนุษย์ในปัจจุบัน ตลอดจนหน่วยงานที่สนับสนุนด้านการดำเนินคดี ศึกษาแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกันเพื่อบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยทั่วไป และศึกษาจากรายละเอียดเกี่ยวกับแนวทางและขั้นตอนการตรวจค้นจับกุม สืบสวนสอบสวนคดีค้ามนุษย์ที่กรมสอบสวนคดีพิเศษร่วมบูรณาการการปฏิบัติงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ประกอบด้วย องค์การภาคเอกชนเพื่อประโยชน์สาธารณะ (NGO) กรมการปกครอง สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน หน่วยปฏิบัติการด้านความมั่นคง ศูนย์ประสานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศรชล.) สำนักงานตรวจค้นเข้าเมือง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หน่วยร่วมปฏิบัติการตรวจค้นจับกุม ทีมคัดแยกผู้เสียหาย พนักงานอัยการร่วมสอบสวน หน่วยงานคุ้มครองพยาน หน่วยงานที่ให้บริการหรือเก็บรักษาข้อมูลต่าง ๆ โดยใช้วิธีการศึกษาได้แก่ การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร การศึกษาจากตัวอย่างคู่มือค้ามนุษย์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการศึกษาเชิงคุณภาพโดยการให้ข้อมูลของผู้ปฏิบัติงานในกองคดีการค้ามนุษย์ โดยระดมความเห็นและจัดทำการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ของหน่วยงานภายในสังกัดกองคดีการค้ามนุษย์ การศึกษาจากการสัมภาษณ์องค์ความรู้ โดยใช้เครื่องมือเป็นลักษณะคำถามแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการประสานงานพร้อมยกตัวอย่างสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้น รวมทั้งนำผลกิจกรรมการถอดบทเรียนร่วมกันกับหน่วยงานองค์กรที่ทำงานเกี่ยวกับการป้องกันปราบปรามการค้ามนุษย์ที่ผ่านมาเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผลการศึกษาโดยสรุปพบว่า

วัตถุประสงค์ข้อที่ ๑ แนวทางและขั้นตอนการบูรณาการความร่วมมือด้านป้องกันปราบปรามการค้ามนุษย์ระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ กับกองคดีการค้ามนุษย์ในปัจจุบัน พบว่ามีรูปแบบการบูรณาการแบ่งออกเป็น ๔ ลักษณะ

๑. การบูรณาการที่เกิดจากแต่งตั้งหรือรับมอบอำนาจตามกฎหมาย ได้แก่ การสนธิกำลังเจ้าหน้าที่เพื่อการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษ ระหว่างกรมสอบสวนคดีพิเศษกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ.๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม การบูรณาการด้านแรงงานของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ตามคำสั่งกระทรวงแรงงาน

ที่ ๓๓/๒๕๖๐ เรื่อง แต่งตั้งพนักงานตรวจแรงงาน แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.๒๕๔๑ เมื่อเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐอื่นได้รับแต่งตั้ง ก็สามารถร่วมดำเนินการหรือปฏิบัติในฐานะ พนักงานตรวจแรงงานได้การบูรณาการด้านป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดคามุขย ของกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ตามกฎกระทรวงกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่ จะได้รับการแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการคามุขย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๖๐ โดยการแต่งตั้งให้เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานอื่นเข้าร่วมดำเนินการโดยการ แต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันปราบปรามการคามุขย

๒. การบูรณาการการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐแบบทั่วไปเป็นการดำเนินการ ขอความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกันเอง โดยมีหนังสือถึงภายนอกหน่วยงานของรัฐ ที่ขอความร่วมมือไปยังหน่วยงานของรัฐอีกหน่วยงาน เพื่อขอความร่วมมือให้กระทำการอย่างใด อาทิ การบูรณาการของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตามมาตรา ๒๒/๑ กรมสอบสวนคดีพิเศษอาจขอให้หน่วยงานของรัฐหรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน หรือเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ได้ และหน่วยงานหรือ เจ้าหน้าที่ที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน มีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายหรือค่าตอบแทนที่จำเป็นในการ ปฏิบัติงานได้

๓. การบูรณาการปฏิบัติงานด้านงบประมาณในการป้องกันปราบปรามแก้ไขปัญหาคามุขย ประเทศไทยได้ระดับสรรพกำลังคนและทรัพยากรและงบประมาณจาก ทุกส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง โดยตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๒ คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบ แผนบูรณาการงบประมาณจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการคามุขย และให้จัดทำงบประมาณ แบบบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาคามุขยภายใต้แผนงานบูรณาการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าว และการคามุขย โดยมีกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน เป็นเจ้าภาพหลักในการจัดทำ งบประมาณรายจ่ายประจำปี มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามแผนงานงบประมาณดังกล่าว ประกอบด้วย หน่วยงานระดับกระทรวง จำนวน ๙ กระทรวง และ ๑๒ หน่วยงาน และหน่วยงานที่ไม่สังกัดสำนัก นายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง และหน่วยงานภายใต้การควบคุมดูแลของนายกรัฐมนตรี จำนวน ๒ หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน หน่วยงานขององค์กรอิสระ จำนวน ๑ หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานอัยการสูงสุด

วัตถุประสงค์ของแผนงานบูรณาการ เพื่อบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวให้ทำงาน ถูกต้องตามกฎหมายและได้รับการคุ้มครอง รวมทั้งดำเนินการให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ สตรี เด็ก แรงงานไทย และแรงงานต่างด้าว ได้รับความปลอดภัยจากขบวนการคามุขย สนับสนุน การป้องกัน การช่วยเหลือและคุ้มครองผู้เสียหายจากการคามุขยให้พร้อมคืนสู่สังคม โดยบูรณาการ ฐานข้อมูลด้านแรงงานต่างด้าว และด้านการป้องกันปราบปรามการคามุขยระหว่างหน่วยงาน

เผยแพร่ความรู้แก่กลุ่มเป้าหมาย และรณรงค์จิตสำนึกแก่สถานประกอบการและองค์กรเครือข่าย ในการป้องกันแก้ไขปัญหารวมทั้งเพื่อประสิทธิภาพในการดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิดในรูปแบบ ต่างๆ อย่างเข้มงวดนอกจากนี้ การจัดทำงบประมาณงบประมาณเชิงบูรณาการดังกล่าว ถือเป็นกลไก หนึ่งที่ใช้ในการเชื่อมโยงภารกิจ และการดำเนินงานของส่วนราชการและกระทรวงต่าง ๆ เพื่อช่วยให้การจัดสรรทรัพยากรมีประสิทธิภาพ ลดปัญหาความซ้ำซ้อนและการสิ้นเปลืองทรัพยากร รวมทั้งเพื่อให้การบูรณาการนโยบายด้านการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์สามารถบรรลุ ผลสำเร็จด้วยดี

แนวทางแผนบูรณาการด้านการดำเนินคดีค้ามนุษย์ แนวทางที่ ๑.๔ เพื่อปราบปรามและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินคดีค้ามนุษย์ ตัวชี้วัดที่ ๑ ร้อยละ ๘๐ ของจำนวน คดีที่มีความเห็นสอดคล้องกันในชั้นพนักงานสอบสวนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่และชั้นอัยการ ซึ่งมีหน่วยงานร่วมขับเคลื่อนแผนในบูรณาการดังกล่าว จำนวน ๕ หน่วยงาน ประกอบด้วย กรมสอบสวนคดีพิเศษ กรมการปกครอง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานป้องกันและปราบปราม การฟอกเงิน สำนักงานอัยการสูงสุด

๔.การบูรณาการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการคัดแยกผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ได้มีมติเห็นชอบแนวทางในการบูรณาการการปฏิบัติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ในการคัดแยกผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ โดยกำหนดแนวทางการคัดแยกผู้เสียหาย ประกอบด้วย ขั้นการเตรียมการก่อนเข้าปฏิบัติการขั้นการดำเนินการก่อนสัมภาษณ์หรือคัดแยกผู้เสียหาย ขั้นการ ดำเนินการภายหลังการสัมภาษณ์คัดแยกผู้เสียหายเบื้องต้น การบูรณาการและเตรียมความพร้อม ของหน่วยงานที่ปฏิบัติ โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันทำงานในลักษณะทีมสหวิชาชีพและ ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน ผู้ประสานงานด้านภาษา (ล่าม) และอัยการจังหวัด อาทิ การเข้าร่วมรับฟังข้อเท็จจริงที่ได้จากการ สัมภาษณ์เบื้องต้น และร่วมประชุมหารือว่าการกระทำหรือพฤติกรรมดังกล่าวเข้าข่ายเป็นความผิด ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์หรือฐานความผิดตามกฎหมายอื่น นอกจากนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแต่งตั้งหรือมอบหมาย ให้มีผู้ประสานงานกลาง ทั้งในระดับ หน่วยงานและระดับจังหวัดกระทรวงแรงงานสำรวจและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสานงานด้านภาษา (ล่าม) จังหวัดละ ๕ คนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถประสานเพื่อขอรับการสนับสนุนได้ที่ กองต่อต้านการค้ามนุษย์ โทร. ๐๒ ๒๐๒ ๙๐๗๖ หรือศูนย์ช่วยเหลือทางสังคม โทร. ๑๓๐๐ กระทรวงแรงงาน มีหน้าที่จัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสานงานด้านภาษา (ล่าม) เพื่อส่งเข้ารับการ

ฝึกอบรมจากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และดำเนินการจัดหาเพิ่มเติมให้ตามที่กำหนด

วัตถุประสงค์ข้อที่ ๒ เพื่อสร้างองค์ความรู้ในการบูรณาการด้านการป้องกันปราบปรามการค้ามนุษย์ให้แก่บุคลากรของกรมสอบสวนคดีพิเศษผลการสังเคราะห์ประเด็นนี้เป็นการนำเสนอถึงแนวทางและขั้นตอนการบูรณาการความร่วมมือระหว่างกรมสอบสวนคดีพิเศษกับหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ จำนวน ๑๖ หน่วยงาน ประกอบด้วยองค์กรเอกชนด้านการช่วยเหลือพยานและผู้เสียหาย (NGOs) กรมการปกครองหน่วยงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานหน่วยปฏิบัติการด้านความมั่นคง ศูนย์ประสานการปฏิบัติในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ตำรวจท่องเที่ยวที่ร่วมตรวจค้นจับกุมหน่วยร่วมปฏิบัติการตรวจค้นจับกุม ทีมคัดแยกผู้เสียหายของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พนักงานอัยการร่วมสอบสวน กองเทคโนโลยีและศูนย์ข้อมูลการตรวจสอบสถานคุ้มครองผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ หน่วยคุ้มครองพยานหน่วยงานในต่างประเทศ โดยผลการศึกษาของแต่ละหน่วยงาน สะท้อนให้เห็นว่า แม้ว่าแต่ละหน่วยงานจะมีขั้นตอนและแนวทางการทำงานที่ต่างกัน ซึ่งเนื่องมาจากบทบาทหน้าที่ตามกฎหมายมีวัตถุประสงค์ต่างกัน แต่ในด้านของรูปแบบการทำงานบูรณาการสามารถครอบคลุมนโยบายและยุทธศาสตร์ของรัฐบาลได้ทั้ง ๕ ด้าน คือ ด้านนโยบาย ด้านการป้องกัน ด้านการดำเนินคดี ด้านการคุ้มครองช่วยเหลือ และด้านความร่วมมือหรือบูรณาการ ดังนั้น กรมสอบสวนคดีพิเศษ ซึ่งมีภารกิจด้านการดำเนินคดีค้ามนุษย์ แต่ในขณะเดียวกันพบว่า กรมสอบสวนคดีพิเศษมีภารกิจครอบคลุมถึงเรื่องการป้องกัน การคุ้มครองช่วยเหลือและด้านความร่วมมือกับหน่วยงานดังกล่าวโดยในขั้นตอนก่อนการสืบสวนสอบสวนและตรวจค้นจับกุม เมื่อได้รับการแจ้งเบาะแสจากหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรเอกชนด้านการช่วยเหลือพยานและผู้เสียหาย (NGOs) พนักงานสอบสวนคดีพิเศษจะต้องเตรียมการประสานกับหน่วยงานความมั่นคงหรือหน่วยงานในพื้นที่ หน่วยพิสูจน์หลักฐาน ทีมงานสหวิชาชีพคัดแยกผู้เสียหาย ล่ามแปลภาษา เพื่อวางแผนและจัดทีมเข้าปฏิบัติการหรือเข้าทำการตรวจค้นจับกุม ซึ่งในขณะปฏิบัติการตรวจค้นจับกุมแต่ละหน่วยมีภารกิจที่รับผิดชอบจะเข้าทำการตรวจค้นบุคคลและสถานที่ รวบรวมพยานหลักฐานในที่เกิดเหตุและทำบันทึกการตรวจค้น ภายหลังการตรวจค้นจับกุมทีมสหวิชาชีพจะทำการคัดแยกผู้เสียหายเบื้องต้น หากพบว่ามีผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ และบุคคลดังกล่าวยินยอมรับการช่วยเหลือ สถานคุ้มครองผู้เสียหายจะรับบุคคลดังกล่าวไปอยู่ในความดูแล โดยให้การศึกษา ฟื้นฟูจิตใจ ฝึกอาชีพและดำเนินการอื่นๆ ที่จำเป็น ในทางคดีพนักงานสอบสวนคดีพิเศษจะรวบรวมพยานหลักฐานและส่งไปพิสูจน์ในหน่วยงานต่างๆ เช่น ลายพิมพ์นิ้วมือ โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ เส้นทางทางการเงิน ตรวจอายุของผู้เสียหายจากมวลกระดูก เป็นต้น หากผู้เสียหายเป็นคนต่างด้าว

จะประสานงานกับหน่วยงานของประเทศอื่นๆ เช่น สถานทูต องค์กรภาคเอกชนด้านการช่วยเหลือ
พยานและผู้เสียหาย เพื่อให้การช่วยเหลือในเรื่องต่างๆ รวมถึงการส่งตัวกลับประเทศต้นทาง ดังนั้น
การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งไม่สามารถดำเนินการได้
โดยลำพัง จำเป็นต้องบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเนื่องด้วยปัญหาการค้า
มนุษย์มีการเปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลาตามสถานการณ์ เช่น ปัญหาการค้ามนุษย์ข้ามชาติ ปัญหาการ
ล่อลวงเด็กทางอินเทอร์เน็ต ฉะนั้น ขั้นตอนการดำเนินงานดังกล่าวอาจยังไม่เพียงพอ และเหมาะสมต่อการ
เปลี่ยนแปลงไปของปัญหา จึงจำเป็นต้องมีการให้ความสำคัญกับการปรับเปลี่ยนขั้นตอนและ
แนวทางในการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังกล่าว ให้สอดคล้องเท่าทันกับ
สถานการณ์ปัญหาที่เปลี่ยนแปลงไป

วัตถุประสงค์ข้อที่ ๓ เพื่อเสนอแนะหลักการและแนวทางการปรับปรุงการบูรณา
การความร่วมมือป้องกันปราบปรามการค้ามนุษย์ของกรมสอบสวนคดีพิเศษเพื่อสนับสนุนนโยบาย
ยุทธศาสตร์และมาตรการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ของรัฐบาล ประเด็นนี้

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

๑. ขั้นตอนการบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ของกองคดีการค้ามนุษย์
กับหน่วยงานดังกล่าวข้างต้น จำเป็นต้องประสานงานกันทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็น
ทางการ โดยสิ่งสำคัญคือควรเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่ร่วมมือกันทำงานโดยสร้างความ
เข้าใจเรื่องอำนาจจับกุมผู้กระทำความผิดของพนักงานสอบสวนคดีพิเศษในชั้นสืบสวน ซึ่งเป็นเพียง
ผู้ร่วมจับกุมในฐานะผู้ช่วยเจ้าพนักงานเท่านั้น จำเป็นต้องบูรณาการกับหน่วยบังคับใช้กฎหมายและ
หน่วยงานด้านความมั่นคงเข้าดำเนินการจับกุมในความผิดตามกฎหมายอื่นก่อน นำมาคัดแยกเหยื่อ
และรับไต่ถามเป็นคดีพิเศษ

๒. ควรสร้างความเข้าใจเรื่องการรักษาความลับราชการ ในทุกขั้นตอนที่ปฏิบัติ
ถือว่าเป็นความลับ เพราะหากเปิดเผยจะส่งผลกระทบต่อการดำเนินคดีและคุ้มครองช่วยเหลือ
ผู้เสียหาย และสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันระหว่างหน่วยร่วมบูรณาการ

๓. การแสวงหาและรวบรวมพยานหลักฐานควรทำด้วยความรัดกุมและรอบคอบ
โดยเฉพาะเรื่องการล่อซื้อเพื่อให้ได้มาซึ่งพยานหลักฐาน เรื่องการตรวจมวลกระดูกเพื่อหาอายุของ
ผู้เสียหาย ซึ่งควรมีการดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนในชั้นสืบสวนและมีหลักฐานอื่นประกอบก่อนที่จะ
แสวงหาพยานหลักฐานด้วยวิธีดังกล่าว เพื่อแสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐมิได้กลั่นแกล้งและเพื่อไม่
ขัดต่อหลักปฏิบัติเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน

๔. ทีมสหวิชาชีพควรมีความเชี่ยวชาญในการคัดแยกผู้เสียหายเบื้องต้น
และสามารถลงความเห็นที่มีหลักฐานเชื่อได้ว่า ผู้ที่ได้รับการช่วยเหลือเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

หรือไม่ เพื่อให้กระบวนการช่วยเหลือผู้เสียหายและป้องกันแก้ไขปัญหาการค้ำมนุษย์ได้อย่างเป็นระบบ

๕. การรับโอนคดีอาญาจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติมาเป็นคดีพิเศษ ควรทำด้วยความรวดเร็ว เนื่องจากมีกระบวนการรวบรวมพยานหลักฐานและพิสูจน์ความผิดในชั้นสืบสวนมาพอสมควรในระดับที่เชื่อได้ว่าน่าจะมีการกระทำความผิดค้ำมนุษย์ กองคดีการค้ำมนุษย์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงมีการร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนในท้องที่เกิดเหตุ ดังนั้น ควรยกเว้นขั้นตอนการนำเรื่องดังกล่าวเสนอต่อคณะกรรมการกลั่นกรองเป็นคดีพิเศษ เพื่อให้กระบวนการดำเนินคดีและช่วยเหลือผู้เสียหายเป็นไปอย่างรวดเร็ว และเพื่อให้หน่วยงานที่ร่วมบูรณาการเกิดความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑. กรมสอบสวนคดีพิเศษ ควรสนับสนุนกิจกรรมและงบประมาณเพื่อสร้างเครือข่ายป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์อย่างต่อเนื่อง โดยกองคดีการค้ำมนุษย์ร่วมดำเนินการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับหน่วยงานภายใน หน่วยงานภายนอกและหน่วยงานระหว่างประเทศ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง
๒. กรมสอบสวนคดีพิเศษ ควรแก้ไขรายละเอียดของลักษณะของกระทำความผิดตามที่กำหนดในบัญชีท้ายประกาศ กคพ. (ฉบับที่ ๗) ฯ กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ให้สามารถรับคดีค้ำมนุษย์เป็นคดีพิเศษได้มากขึ้นและรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยเฉพาะหลักเกณฑ์เรื่องจำนวนผู้กระทำความผิดที่กำหนดตั้งแต่ ๕๐ คนขึ้นไป ซึ่งการกำหนดหลักเกณฑ์ที่สูงเกินไป ทำให้ไม่สามารถรับคดีพิเศษได้ ประกอบกับจากสถิติที่ผ่านมาคดีค้ำมนุษย์มีผู้กระทำความผิดหรือร่วมกระทำความผิดโดยเฉลี่ย ๒ - ๓ คน และคดีสำคัญอย่างเช่น คดีสถาน อาบ อบ นวด วิคตอรี ซีเครท หรือคดีโรฮิงญา มีกระทำความผิดไม่ถึง ๕๐ คน ดังนั้น ควรกำหนดผู้กระทำความผิดขั้นต่ำโดยเฉลี่ยที่ ๕ คน
๓. กรมสอบสวนคดีพิเศษ ควรจัดตั้งศูนย์บูรณาการปัญหาการค้ำมนุษย์ในระดับจังหวัด โดยมอบหมายให้ศูนย์ปฏิบัติการพิเศษภาคเหนือ ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นหน่วยงานประสานและแก้ไขปัญหในระดับจังหวัด รวมทั้งเป็นหน่วยงานแจ้งเหตุ เฝ้าระวังและป้องกันปัญหาค้ำมนุษย์ในระดับจังหวัดร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ และรายงานเหตุการณ์โดยตรงต่ออธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ ที่กำกับดูแลกองคดีการค้ำมนุษย์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบูรณาการแก้ไขปัญหาค้ำมนุษย์